

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Факультет романо-германської філології
Кафедра граматики англійської мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

(П.І.Б.)

2020 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні граматичні течії

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Спеціальність : 035 філологія

Спеціалізація: 035.041. Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

2020

Розробник: Карпенко О.Ю., д.ф.н., проф., завідувач кафедри граматики англійської мови

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол № 1 від 31.08.2020р.

Завідувач кафедри Карпенко О.Ю.

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від. "31" серпня 2020 р.

Голова НМК

(підпис)

Телецька Т.В.
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Навчальна програма дисципліни «Сучасні граматичні течії» укладена відповідно до:

1. Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти
2. Положення про освітні програми в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова
3. Освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська.
Режим доступу: onu.edu.ua

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні напрями та тенденції у граматиці сучасної англійської мови, стан сучасної лінгвістики з погляду теорії наукової парадигми

Місце навчальної дисципліни в структурі освітнього процесу.

Дисципліна «Сучасні граматичні течії» є вибірковою, містить 3 кредити (10 аудиторних годин та 80 годин самостійної роботи на денному відділенні; 6 аудиторних годин та 84 годин самостійної роботи на заочному відділенні) та має 1 змістовий модуль.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основна мета курсу полягає в тому, щоб ознайомити студентів з основними напрями та тенденціями у граматиці сучасної англійської мови, вивчити стан сучасної лінгвістики з погляду теорії наукової парадигми, охарактеризувати наукові парадигми лінгвістики.

Завдання : дати студентам основи лінгвістичних знань, необхідних для поліпшення самостійної наукової роботи, аналіз вихідних настанов та методологічних засад сучасних напрямів у розвитку лінгвістичної теорії; поглиблення, узагальнення та систематизація теоретичних знань.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, перекладу, методики викладання іноземних мов і зарубіжної літератури в закладах вищої освіти в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК02. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК03. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні компетентності:

СК01. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах (вітчизняних і зарубіжних).

СК03. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

СК04. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

СК07. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

Очікувані результати навчання:

ПРО4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРО7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці (вітчизняні і зарубіжні).

ПРО9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен **знати:** основні напрями і тенденції лінгвістичної думки; методологічне підґрунтя сучасного мовознавства; основні методи лінгвістичного аналізу, які застосовуються при аналізі мовних фактів та явищ.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен **вміти:** застосувати комплексний підхід до наукового філологічного дослідження; визначати оптимальні методи аналізу мови та літератури; використовувати отримані фундаментальні знання і практичні навички на всіх етапах виконання науково-дослідної роботи, включаючи пошук необхідної інформації, планування експерименту, безпосереднє виконання роботи та обговорення отриманих результатів, формулювання теоретичних висновків; використовувати теоретичні знання у власних наукових дослідженнях.

2. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Наукові парадигми сучасної лінгвістики

Тема 1. Поняття наукової парадигми. Стан сучасної лінгвістики з погляду теорії наукової парадигми. Характеристика наукових парадигм лінгвістики.

Тема 2. Структуралізм, методологічні основи. Генеративізм, американський дескриптивізм.

Тема 3. Функціональна граматики. Функціонально-семантична категорія. Структура функціонально-семантичного поля.

Тема 4. Когнітивна граматики, основні теоретичні положення, сучасні психолінгвістичні дослідження.

Тема 5. Синергетична парадигма в мовознавстві, лінгвосинергетика.

3. Рекомендована література

Основна

1. Загнітко А.П. Теорії сучасних лінгвістичних вчень. Вінниця: ТВОРИ, 2019. 528 с.
2. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми : підручник / О. О. Селіванова. – Полтава: Довкілля-К, 2008. – 711 с.

Додаткова

1. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. – Полтава: Довкілля. К. 2006 – 716 с.
2. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of Language. Cambridge University Press, 2010, 516 p.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

5. Методи діагностики успішності навчання

Контроль засвоєння змісту курсу здійснюється наступним чином:

- 1) поточний контроль: з кожної з тем змістового модуля передбачається оцінювання у вигляді тестів чи усної відповіді (по 15 балів). При відсутності виконаного домашнього завдання і непідготовки до заняття знімається по 15 балів за кожну тему.
- 2) підсумковий контроль: в кінці курсу проводиться тестова робота, яка оцінюється в 25 балів.